

PREU.

5 CENT.

ENPATUFET

*** Farà una entremaliadura cada diumenge ***

ANY 1er • BARCELONA, 18 SETEMBRE 1904 • NÚM. 38

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Rambla de las Flors, 11

BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any . . . 3 ptas.

Idem, un semestre. . . 2 id.

Extranger, un any. . . 5 id.

—Apa PATUFET, l'ull viu
que'm de fer feyna ben teta.

— Preparém, donchs, l'escopeta
qu'allà hi veig una perdiu.

Desde fora

¡Quina delícia y quin ben-estar! aixó sí que's dir ¡cor qué vols! ¡cor qué desitjas! Sobre tot pe'ls que com jo los hi agrada l'esplendor de la Naturalesa al trobar-me en mitj de las montanyas pirenaicas me sembla que'l pit s'aixampla y fins me crech que soch més alt.

La contemplació d'aquest bede Deu d'ayguas y rocanas y fresch herbam, ahont pastura grans remadas de tota mena de bestia, me fa oblidar la pesada vida de ciutat tota plena d'entrebanchs y l'anar á n'aquella vall de Nuria ahont la Mare de Deu hi té estada de desde anys y panys, lo cor me salta d'alegría, ¡ab quin gust li vaig cantar lo dia de m'arribada aquella estrofa dels Goigs

Desitjós de darli gloria lo devotissim Sant Gil, una imatge per memoria fabricá hermosa y gentil, perquè los devots en ella la vinguessen a invocar, la Mare de Deu de Nuria anemla tots a visitar.

Perque heu de saber que per la diada de Sant Gil se fa la festa dels pastors de la Vall y tots van a la professó que's fá desde'l santuari a la cova, ahont aquest sant hi deixá amagada la imatge junt ab las tres reliquias que son tan anomenadas, la creu l'olla, y la campana.

¡Y com la vaig fer petar! ab aquella bona gent que's quedavan admirats de lo que jo'ls hi explicava y sobre tot lo que no'ls cabia á la barretina que ab tot hi viure a ciutat no hi deixat lo trajo de montanya.

—¿No se'n riuhen los senyors? — me preguntavan. ¡Ca barret! contestava; al contrari, si fins, mireu y les hi vaig ensenyar lo meu diari del 21 de febrer.—Veheu aquets tres que hi ha retratats, donchs tots son senyors de Barcelona.

De manera que al sentir lo que'ls hi explicava no sabían lo que'ls passava, fins me van prometre que si las cosas los anavan be vindrían; ho veurém aquest hivern.

¡Pobre gent! pensava jo, ¡Que ne's d'enganyadora la vida! ¿No sabeu que no es tot or lo que llú! Si haig de ser jo qui us senti a venir a la terra baixa, no ho faré

pas, que no son tan sans los vents de per avall com los de montanya.

Essent ja entrada la nit me vaig despedir fins a l'endemà pera concorre á la professó de Sant Gil, una de las costums més típiques d'aquellas montanyas que per sort encare's conservan com a mostra del cayent patriarcal d'aquesta terra de la que tant enamorat n'está

EN PATUFET

¡Recort trist!

ALS MEUS PATUFETS

Estimadas Patufetas
y Patufets estimats
quatre ratllas us dedico
encar que un xich contristat.
Avuy te ma pobre mare
molt tristos fets que contar,
fets, que la cara enrogeixen
no de vergonya, de sanch.
Sanch que bull en nostras venas
com bullia en jorns passats.
quan las tropas governadas
per Felip V lo malvat;
Nostres furs nos rabassaren
prenentnos la llibertat
de obrar dintre nostra casa
com tot qui á sa casa está;
Pagant ab sa propia vida
homs que avuy debem plorar
puig que si llegim la historia
ningú's pot olvidar pas.
Donchs avuy, molt més encara
debém pensa ab los passats
tota volta que'ns rodejan
Felips com lo que he citat.
Abaixó vos recomano
un recort pels aymats braus,
los martres que defensaren
un jorn lo nostre casal;

que sapian, desde sas tombas,
qu'encar tenim igual sanch,
que mentre un catalá aleni
Catalunya no's perdrá.

JOSEPH OLIVER

Carta desclosa

Excursió a las costas de
Garraf y Sitjes

II (1)

Amich PATUFET: Després de la soleyada que com a plom fos nos va caure demunt de las espatllas, lo poder trepitjar los carrers de la blanca Subur, fou per nosaltres un verdader motiu de joya. Aquellas casas netas, aquellas torras de recreyo ab sos jardins vessant verdura y flayrosas flors, nos feyan l'efecte d'un oasis. En tot demostra aquella simpática vila una cultura gran y un sentiment artístich molt enlayrat que haurian de trobar imitadors en altres pobles de la nostra terra, si be tant trevalladors (virtut encarnada en l'esperit del poble catalá), bon xich deixats y gens curiosos.

Quina llástima qu'aquells rétors se prohibe mendigar sin permiso de la alcaldía, y que donan proba de lo que

(1) Vegis lo núm. 28.

—Quan acabi de fumar
no las lleni las burillas.
Qu'en vols fer?

—Las vull guardar
perque aixís puch atribar
á omplir a tras paquetillas.

més amunt deya, no estigan escrits en catalá. Pro paciència, poch a poch se va lluny; l'us de nostra llengua se va desenrotllant, y més en poblacions com aquella que ha demostrat sempre una simpatía gran per la causa que tots trevallém y fa bategar nostres cors.

Esperant l'hora del ápat, al objecte d'agafar gana y descansar de las fatigas passadas, vam fer cap al

passeig de vora'l mar, hont s'hi aixeca la estatua del Greco. Es un seti deliciós propi d'una ciutat, un passeig que ja'l voldrian molts capitals de provincia espanyolas.

Aquell dia nos vam donar lo gustasso de fernos tractar com a personas grans, (y com que no'ns passa gayre sovint a la canalla) nos vam fer servir a la fonda millor, per una hostalera fresca y roja de cara, un tech de primera regat per la célebre malvasía que'ns ne llepavam los... llabis. No hi va faltar lo corresponent cafetó y després, aixó en circumstancias excepcionals ja 's perdona, fins... vam fumar y tot.

Anar a Sitjes y no visitar lo Cau Ferrat quasi es com anar a Roma y no veure al Papa. Allá, donchs, vam fer vía acompanyats de dugas amables noyas que's cuydan d'ensenyarlo als forasters. ¡Haguessis vist alló PATUFET! No'n vulguis més de quadros ben pintats, ferramenta vella, picadors de porta estranys, mobles antichs, objectes de cuyna del temps de la picor y no sé quantas cosas més en las molts habitacions que té'l Cau y que demostran lo gust de son propietari y la pa-

ciencia en recullir d'assí y d'allà aquelles joyas escampadas. Endemés, la situació de la casa es deliciosa y son mirador, d'un efecte sorprenent; a la esquerra s'hi ovi-ran tres turons, estribacions de las costas de Garraf, y al devant de tot lo que abarca la mirada, aquell mar blau y rissat quina aygua sembla ficar-se a sota mateix de la casa.

Y ara que ve a tó. Hi sentit dir que'l seu propietari, en Santiago Rusiñol, nos deixa, marxant cap a Madrid. Que'm perdoni pro'm sembla que no l'ha pas encertada. Un lloch com aquest no'l trobará ben segur en aquelles terras, y'ls jardins d'Espanya me penso que poch los veurá en aquelles estepas, segons diuhen d'una nuesa esferehidora. Potser té intenció de fer-se un altre cau per' llá a las riberas del Manzanares. Que hi dirá un...!

Y aquí, amich PATUFET, dono per acabada la relació de la excursió que vam fer, fins un altre dia quan no fassi tanta calor que, ajudant Deu, te contaré la que torném a portar a cap.

Te saluda ton amich,

LLUISET LLANSA

Barcelona 16 Juliol 1904.

La bicicleta he montat per demostrá á las personas, que lo qu'ellas saben fer també ho sabém fer las monas.

¡¡Adeu!!

Los baylets fan rotllo y tots s'empenyan pera estar al devant; las sèvas miradas vivas s'adressan al objecte qu'está al mitj d'ells y furgan los més petits detalls

de la bomba, que l'están inflant perque pugui volar lliurement per l'ayre...

Lo crit d'exclamació que han de fer los petits quan lo moment arribat sia, se'l guardan ab tot l'alé; per fi la bomba, ab tota sa majestat, surt del cercle y comensa a pujar amunt... amunt... y un crit fort d' ¡¡¡jara!!! surt de tota la maynada, y ab lo cap mirant al cel fets sos ulls en la bomba que'ls ha deixat y vigilant la direcció que pren.

Se va tapant entre'ls núvols, se va fent petita y prompte ja no'n queda rastre d'ella; cap-moixos se quedán los infants, vejent com s'es fosa igual com bombolla de sabó la distracció que poch moments ha los havia atret.

Ells no comprenen lo perqué no poden veure ahont s'es ficada la bomba, y ab recansa li diuhen ¡¡¡jadeu!!! planyentse de que no tingan unas aletas pera seguir la marxa del tros de paper inflat, que ben cofoys lo seguirían, ab lo mateix dalit que'ls nins. empaytan a voltas la papellona d'atractifols colors.

JOSEPH BATISTA.

¡Alsa! ¡alsa! quin rebombori que va aixecarse diumenge passat. Pels carrers no's podia donar un pas, hi havia curiositat pera veure a Barcelona endiumenjada de debó y crech que aixó's va lograr.

Molts teatres ja's preparan pera obrir las portas en los dias de las *fieras* y festas de la Mercé; jo crech que n'hi ha algun que de tan rovelladas que deu tenir las frontissas no podrán obrirlo. Tot podria ser.

Al Circo Ecuestre hi ha una companyia molt maca, que cada dia que hi vaig m'agrada més. No se pas d'ahont las treuhen tantas sabiesas; jo la veritat hi quedo ab un pam de boca oberta, sobre tot quan surten aquells tranquils que s'atipan de bofetadas com si fossin de fusta. Quan penso que a mí, no més amenasantme, ab lo vent d'aixecar lo bras ja'm fan caurer.

L'altre dia un pallasso que feya jochs de mans va demanarme que li deixés la bar-

Ventatjas de vestir-se de "chauffer."

1.

—Ojo Chato que esta nit
me sembla que habrá bullit,

retina y un cop la va tenir
¿sabeu que'n va fer? donchs
la va fer servir pera cuynar.
Va trencar un ou y 'l va ti-
rar a dins, va agafar un ce-
trill d'oli y un raig cap din-
tre, després un grapat de
serraduras, com si fossin
sal, també cap dins de la
barretina. Va encendrer un
misto, va posarlo a sota y en
un segón va quedar fet un
ou ferrat. Figureuse si n'es-
tava d'amohinat haventme
fet servir la barretina de
paella.... ja li anava a tirar
un esclop pel cap, pero vaig

pensar que potser encara
hi perdria y vaig contenir-
me. Després va fer altres
jochs de mans y la barreti-
na no venia, jo, que ja esta-
va empipat, li dich:

— ¡Ep! ¿que havém de ju-
gar! y la barretina? y'm diu:

—Yo no tener nada.

—Cóm s' entent! crido jo
enfilat a dalt de la cadira.

—Usted quererla?

—M' ha costat los meus
quartos! y... no fem bromas,
mussiu.

—Mirar usted bien que te-
nerla en la bolsilla.

II.

—Oyes?... Cuando esté á l'esquina
le propinas la tunyina!

Y noys, era cert, me pal-po la butxaca y m'hi trobo la barretina sense cap taca d'oli, al contrari, tota plena de caramel-los.

Ab aixó ja ho sabeu, s'hi aneu ab barretina us atiparán de caramel-los, pero ha-veu de demanar que fassin lo joch del ou ferrat.

CRISTOFUL.

Lo Taconer

Un sabater ja vellet
d'edat molt adelantada,
estant a un recó de mon
tot lo dia trevallava.
Restava sempre tot sol
al peu d'una xica entrada,
cantant y retallant sola
las horas content passava,
recordant bellas consons
que desde petit cantava

a la vora de la llar
al costat de lo seu pare.
Al vespre a la hora grisa
hi anava molta quixalla
pregantli's espliqués cosas
que ls fes fer alguna rialla.
Entre ellis ple de goig hi estava
lo bon home ben content
y un bon ratet hi passava
puig tothom estava atent.
Ni una mosca se sentia
al voltant del vetllador
fins que tocavan las vuit
y finava la sessió.

A aquest vell tots l'estimavan
y per pega y mala sort
agatá una malaltia
que acabá ab sa trista mort.
Y tot lo poble entrístit
d'aquell bon home parlava
lo mateix los grans qu'els xichs,
ab gratitut lo ploravan.
Y passaren jorns molt tristos
tots aquells pobres baylets
fins que ara ab bellas rondallas
ha sortit EN PATUFET.

A. P. RIGAU

III.

—¡Socorro!!!

—¡Asistencia!!!

—¡Chato,

qué haces parat?...

—¡Jo no'l matol!!!

Moltas mercés dono a tots los meus companys de *Colaboració infantil* per lo be que varen complir fent ells sols un número del meu periódich tan maco com lo passat.

***

No havent arribat a temps pera entrar en máquina los treballs que fan referencia a la commemoració del 11 de Setembre de 1714, los publi-

co avuy no creyent que per aquest senzill motiu hagin perdut sa intencionada oportunitat.

***

En lo número que ve publicaré un altre concurs ab premis que procuraré sigan forsa del vostre gust.

***

Continuo rebent bona cosa d'original pel *Calendari* tant en dibuixos com en versos y prosa, lo que'm fa pensar que resultarà interessant, artístich y bonich de veras.

***

IV.

—Ventarja, ho és a tot ser
lo vestirse de *chauffer*.

Faig present a tots los que vulgan adquirir l'últim número, dedicat a *Colaboració infantil*, se dongan pressa, puig son molts los que'n demanen y prompte quedarà agotat.

* * *

Torno a fer saber a mos llegidors, que pera publicar llurs treballs de *Colaboració infantil*, es condició expressa que han de venir firmats ab lo nom verdader, edat y domicili; del contrari no'ls publicaré.

Colaboració infantil

1714

Diàlech pera dos noys, premiat en Manresa, en un Certamen Literari.

A mon mellor amic

En March Miravitllas y Solá

Peret. — Deu te guard Jordiet, feya días que no te havia vist...

Jordiet. — Ja ho pots ben dir Peret; desde aquell día en que vas dirme: — quan

ens tornarém à trobar t'esplicaré per qué cada any en lo 11 de Setembre, los catalans ens tenim de vestir de dol, y ressar pel sufragi de las ánimas de nostres antepassats germans, que'n el 1714 donaren gloriosament sas vídas per defensar nostre Patria. — Vols esplicarmo amiguuet meu?

Peret. — Prou, home, prou, ja ho crech.

Jordiet. — Donchs apa, noy, porque'n tinch un desitj de sapiguerho...

Peret. — ¡Oh, company meu! Si ets bon catalá la sanch te bullirá dintre tas venas al sapiguerho... ¡visca Deu! ¡Si sols al pensarhi...!

Jordiet. — Jo he sentit a dir que tot nostre mal vé d'allá... de Ponent... pro com que soch tan menudet, no he pogut may capir lo per qué'n venia.

Peret. — Donchs te ho diré breument. Escolta bé; Catalunya, ans del 11 de Setembre de 1714, era completament lliure. Se governava per sí mateixa, no necessitava que cap més nació ó Estat, la mangoneixés per res; crexia a pasos de gegant tant en territori com en

arts, ciencias y cultura; era una nació hermosa, rica y plena, porque sos fills feyners per instint, procuravan fer de sa Patria una Nació gran en industria, en comers, en ciencias, en arts, en agricultura, en ff, en tot; essent aixís que Catalunya en tot y ésser una Nació petita en territori; tenia relació ab las nacions de més importancia d'Europa; vet'aquí, donchs, lo motíu de que a Felip V, rey de Castella, l'encegués l'enveja y l'odi contra los catalans y'ls hi arrebasés las llibertats per medi de son nombrós exércit, que'n la matinada del 11 de Setembre de 1714 assaltaren las murallas de Barcelona, entranthi a foch y a sanch, que'l valent Conceller en Cap En Rafel de Casanova, morí abrassat a la bandera de Santa Eularia al crit de ¡Visca Catalunya! Desd'aquell fatídich jorn, amiguuet meu, Catalunya quedá dominada pel Rey de Castella. Mes ab tot y estar oprimits pe'l centralisme, ab tot hi haberhi, per desgracia, molts catalans castellanisats;

mentres hi hagi un català que respri, Catalunya serà sa Patria; perque la Patria no mort may!

Jordiet.—¡Oh molt bé, amich Peret, molt bé! Ara comprench quanta rahó tenen los catalanistas, que lluytan pera tornar a fruhir la llibertat, en malhora perduda, es perque estiman a son terror nadú, es perque tenen cor, perque senten; perque aspiran a sa llengua, sos usos y costums, perque saben que Catalunya té personalitat propia, y s'estiman més tenir poch y bó y que sia propi, que no pas tenir molt, dolent y encara dels altres; desd'ara també vull ésser catalanista, també vull llibertat per Catalunya.

Peret.—Veig que ho has entés, amigueta meu; tant de bó tots los nens de casa nostre ho entenguin axís, que t'asseguro que vindrá un día que Catalunya tornarà a ésser lo que era. Adeu, amich meu, adeu y cridém: ¡Visca Catalunya! ¡Gloria als braus catalans del 1714!

JOSEPH VILARNAU

Devant la estatua d'En Casanova

¡Gloria a tú, martre conceller! tu fores qui ab certer bras y empunyant nostra bandera, a dalt lo mur ne pujares pera defensar ma Ciutat Comtal. Tú fores lo cavaller que, desafiant la mort, lluytares sens descáns contra lo soldat opressor. Fores tú qui ab la gramalla y ab la nostra bandera desplegada buscavas la mort certa en aquella desfeta de horrors.

Lluytares fins que la mort traydorament te feu caure atravessant lo teu cor, que respirant amor patri, a tots l'exemple deixares de fe y abnegació. Y al caurer pera sempre més, morires abraçat ab la invicta bandera de Santa Eularia.

RICART VALLS

St. Julià de Vilatorrada

Lo cunill escapat

Un jorn per lo camí d'Horta per una cort vaig passar, y d'un forat de la porta un cunill se va escapar.

Lo cunill molt llest corria, anant l'amo a son detrás, y deya'l cunill alegre; —A mi no m'agafarás.

Van arribar a un torrent
y'l cunill al'na a saltar
del cop se va obrí'l cervell,
y així'l pobre's va matar.

No fugiu may del casal
pera rebre'r major mal.

JOAN LLENAS (13 ANYS.)

Estiu

Potser aquet vers
tu may ho dirias
que jo l'hagués fet
a casa la tia.
Me n'hi vaig anar
ahir a la tarde
y m'hi va portar
dejorn lo meu pare.
Hi varem ter gesca,
ab altres amichs
que a passar lo rato
hi van aixerits
La tia te flors
que'n son moñ de macas
ni te de vermellas
y n'hi te de blancas
També t'hi convida
lo teu amiguèt;
quan vulguis anarhi
ja bo sabs, PATUFET

P. FELIU

L'Avi

Balla sempre la sardana,
me diu l'avi, gho sents baylet?
De la terra catalana
es de dols amor l'esplet.
Y jo content la puntejo
cada festa al sarauhet
y eixa costum sempre prego
que no's perdi PATUFET.

UN NOY ROSSELLONÉS. (14 ANYS.)

Al concurs geogràfic

Lo premi era solzament un y consistia en un preciós llibre ricament enquadernat de VIATGES PER L'ILLA DE CUBA, ab magnífichs dibuixos, escrit pel P. Antón Peroinyá, escolapi. N'havia d'esser guanyador lo qui ab més exactitut enviés la solució.

S'han rebut 211 solucions y s'ha donat lo premi al que ab més veritat ha sabut interpretar lo Concurs, y aquest ha resultat ser:

En J. DALMASES, de 13 anys, que viu a Tàrraga.

Segueixen en mèrit y per lo tant los menciono, En Pepet B. Bosch, de onze anys, y En Salvador Gruset, de dotze anys, abds de Barcelona, en ara que a pesar meu no'ls puga afavorir ab cap més premi.

L'afortunat podrà passar a recullir son premi, desde demà dilluns, qualsevol dia, de las 7 y mitja a las 8 y mitja del vespre, en aquesta Administració: Rambla de las Flors, núm. 11, entressol.

Essent lo premiat de fora, pot delegar a una persona d'aquí pera que, en nom d'ell y acreditant qui es, reculli 'l premi.

CORREU

Medallas: En Joan Llenas.—Lluís Godó y Plà.—Pau Vila.—Dolors Soler.—Manel Bordas.—Francesch Boix.—Ramon Porta.—Francesca Balenyà.—Ramon Farré y Samsó.—Jaume Segalés.—Luis B. Bosch.—Pepet B. Bosch.—Joseph Vergés.—Gloria Bulbena.—*Un noy rossellonès*—P. Feliu.—Joseph Vilar-nau.—Sió Doria.—En Pepito Foix.—Antoni Saladrigas.—N. Teixidó.—Ramon Farré.—J. Espoy.—Joseph Palà.—Lluís Claravall.—Joseph Maria Farré.—Joan Badia.—Joaquim Gustà.—Ramon Soler.—*Pin*.—Joseph Juli.—Lluís G. Oms.—Llorens Sans.—Sebastia Bofill.

Carbassas: En Víctor Fiol.—Manel Rufat.

D'Administració: Joan Vilaseca, Cabrils: serà servit.—Antoni Sacrest, Olot: anotada la seva subscrició.—Ramon Tasis, Sitges: presa nota de sa carta.—Montserrat Eduart, Sant Gervasi: no podem repartir cap subscripció fora del perímetre de Barcelona. Digui ahont vol que servim la seva.—Lluís de Pont, Torroella de Fluvià: las subscripcions se pagan per adelantat. Quedan més cartas pera contestar.

AUTÓMATAS NARBÓN

La obra de màgica en 8 quadros

Marta la Bruixa (1.ª part)

ab magnífich decorat de Moragas y Alarma

Los dijous SESSIONS DOBLES INFANTILS a las 5 y 6 de la tarda

Camiseria y Corbateria

DE

Jaume Sans

Boqueria, 32

BARCELONA

● ● Especialitat en las camisas a mida ● ●

Als nens y nenas que comprin en la Casa, se'ls obsequiará
ab una artística postal

Agustí Costa Grande

Cirurgiá Dentista

CASP, 34, 1.er, 2.^a

(Davant dels PP. Jesuitas)

Los mellors, més moderns
y econòmichs retratos
s'obtenen en la acreditada

FOTOGRAFIA

HISPANIA • Pelayo, 50, pral.

Director: Joseph Banús

TREBALLS PERA'LS AFICIONATS

OBRADOR DE PLATERIA

DE

M. y A. ARAGONÉS

Objectes pera certamens

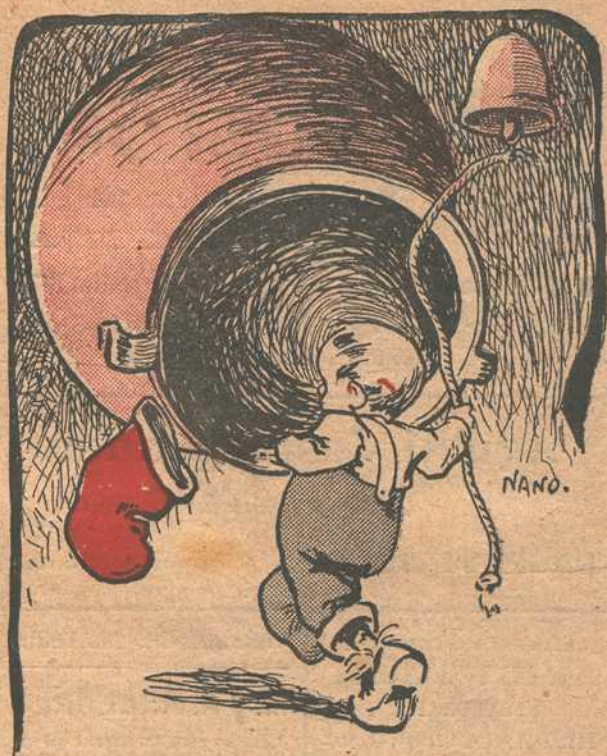
• • • Obras d'art de tota mena

Especialitat en las reliģiosas

Montjuich del Bisbe, 3

30 dutsas 25 Ptas. Massatge per tècnichs especialistas **Major, 15,**
Gracia y Montjuich del Carme, 5 (Banys de Solé)

Imp. LA RENAISSANCE, Xuclá, 13, baixos. — Barce ona

En Patufet, sempre aymant
de las tradicions dels pobles
en'sent a Nuria també
va ficá'l cap dins de l'olla.